



**КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ**  
**Гуманитардык факультети**

**Курстун программасы**

[www.manas.edu.kg](http://www.manas.edu.kg)

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
TTR-388	Риторика	Etkili ve Güzel Konuşma	6	2 + 2	3	4

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Тандоо
Координатор	Док. Гульсанам Абдувалиева
Курстун мугалими	Док. Гульсанам Абдувалиева
Курстун тили	Орусча
Жардамчылар	-
Аудитория	-
Курстун максаты	1. Риториканын негиздери тууралуу маалымат берүү; 2. Публикага сүйлөөнүн негиздерин үйрөтүү; 3. Кептик түрлөрдүн өзгөчөлүктөрү жана алар боюнча сүйлөө жөндөмүн өстүрүү; 4. Кептин даярдыгы жана угарманга кайрылуунун жолдорун үйрөтүү.

**Колдонулуучу адабияттар**

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Е.В.Любезная, И.М.Попова. Риторика и ораторское искусство. Изд.ТГТУ, Тамбов, 2008.	Китеп
2 Г.В.Анисимова. Риторика. Изд.Дальневосточного университета, Владивосток, 2004.	Китеп
3 Алдын ала белгиленген темалар боюнча кабар, макала, аңгеме, изилдөө иштери, саякат эскермелери, жазма жана көрмө булактар.	Басылма

**Жетишилчү жыйынтыктар**

1 Классикалык жана заманбап риториканын негиздерин, принциптерин жана практикадагы ордун билет.
2 Риториканын табияты, адеп-ахлактык жана стилистикалык нормаларын аңдайт.
3 Түрдүү тематика боюнча кеп материалдарын даярдай алат.
4 Далил берүү, сый-урмат менен / сый-урмат колдонулбаган диспуттук талкуу жүргүзүү, монологдук жана диалогдук кеп куруунун жолдорун, ыкмаларын өздөштүрөт.

**Курстун планы**

Апта	Темасы
1. Апта	Дикция, үн, тон, мелодия. Студенттин дикциясын өстүрүүгө байланыштуу иш-аракеттер. Аларды жаңылмачтар, жарнамалык роликтер, анекдоттор аркылуу бышыктоо.
2. Апта	Публика алдында сүйлөө жөндөмдөрүн өстүрүү. Өзүн тааныштыруу. Үндүн күчү менен агымын жолго салуу. Жаңылмачтардын тондорго жараша өзгөртүп айтылышы. Гомерден алынган үзүндүлөрдү окуу.
3. Апта	Куттуктоо сөздөрү. Түрдүү темаларда куттуктоо сөздөрүн окуу, даярдоо.
4. Апта	Угарман аудиториясына жараша кеп уюштуруу. Адамдардын мүнөздүк айырмачылыктары. Кепте эвфемизмдердин орду.
5. Апта	Саясий мүнөздөгү ачылыш сөздөрү. Саясий докладдардын үлгүлөрү.
6. Апта	Саясий мүнөздөгү ачылыш сөздөрү. Саясий тексттерде колдонулган тактикалар.
7. Апта	Кепте өтмө маанидеги сөздөрдүн орду. Адабий тексттерден, ырлардан алынган өтмө маанидеги сөздөрдүн үлгүлөрү жана алардын түшүндүрмөсү.
8. Апта	Ара сынак.
9. Апта	Кеп маданиятын өстүрүү. Макал-лакап, фразеологизмдердин кептеги орду жана алардын мааниси. Айрым макал-лакаптар, фразеологизмдердин негизинде текст түзүү.

**Курстун планы**

10. Апта	Антитезалык түшүнүктөрдү камтыган кептин үлгүлөрү. Антитеза мүнөзүндөгү текст түзүү.
11. Апта	Аргументке негизделген кептин үлгүлөрү. Аргументи бар кептин түзүлүшү, өзгөчөлүктөрү.
12. Апта	Кепте синонимдерди колдонуунун өзгөчөлүктөрү. Синоним, антоним сөздөрдү камтыган тексттерди даярдоо.
13. Апта	Пропаганда мүнөзүндөгү митингдик кептин үлгүлөрү. Кайрылуунун принциптери, эрежелери жана усул-ыкмалары.
14. Апта	Диалогдук кеп. Талкуу мүнөзүндөгү кептин үлгүлөрү. Талкууда колдонулуучу этикеттик сөздөр. Аргументтин, факты материалдардын берилиши. Атаандашка каршы колдонулуучу жүрүм-турум эрежелери.
15. Апта	ММК. Репортаж. Журналист менен репортаж берген кишинин ортосундагы мамилелер. Суроо суроо жана жооп берүүнүн техникалык жолдору.
16. Апта	Жыйынтыктоо.

**Баалоо**

<b>Баалоо каражаты</b>	<b>Саны (даана)</b>	<b>Үлүшү (%)</b>	<b>Жалпы үлүшү</b>
Арасынак	1	40	<b>40</b>
Финал сынагы	1	60	<b>60</b>